

NORRTÄLJE
KOMMUN

Behovsutredning 2024-2026

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Samhällsbyggnadskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrталje.se
www.norrталje.se

Innehållsförteckning

Behovsutredning.....	1
2024-2026	1
Miljö- och hälsoskyddsavdelningen.....	1
Innehållsförteckning	1
Inledning	2
Syfte	2
Vad säger lagen?	2
Kopplingar till andra styrdokument.....	2
Tillsynsområden enligt miljöbalken	3
Genomförande av behovsutredning	3
Metod	3
Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun.....	4
Förändring jämfört med föregående år	4
Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser	4
Resultat och diskussion.....	5
Tillsynsbehovet 2024-2026.....	5
Prioritering utifrån behov och resurser.....	5
Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2024-2026 SKA UPPDATERAS	6

Inledning

Syfte

Behovsutredningens syfte är att ta fram ett underlag som ska användas för att planera tillsynen så att tid och resurser används där riskerna bedöms vara störst och på de områden där man får störst effekt av tillsynen. Detta ska ske genom omvärldsbevakning och bedömning av miljörisker hos företag och verksamheter i kommunen.

Syftet med behovsutredningen är även att redovisa och åskådliggöra det totala resursbehovet för nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken, och övriga relaterade lagar, för de kommande tre åren.

Denna visualisering visar på hur stor del av verksamheten som kan avgiftsfinansieras. Resultatet blir verksamhetens behov i antal timmar som jämförs med de resurser som finns tillgängliga. Med stöd av de siffrorna så görs en prioritering och behovsutredningen ligger därmed till grund för kommande verksamhetsplanering. Behovsutredningen ska göra det lättare att bedöma vilka personalresurser som krävs för att fullgöra kommunens tillsynsansvar samt att leda till en mer effektiv och ändamålsenlig verksamhet och tillsyn.

Behovsutredningen utgår ifrån fyra centrala begrepp:

- *Omvärldsbevakning*: Innebär det arbete kommunen gör för att inkludera nationella uppdrag och mål i tillsynen
- *Totalt behov*: Det behov som myndigheten har identifierat som tillsynens huvudinriktning efter sammanställning av statens krav och kommunens lokala analys.
- *Resursavgränsning*: Avdelningens tillgängliga resurser
- *Tillsynsfrekvens*: Myndighetens bedömning av hur ofta tillsyn ska ske.

Vad säger lagen?

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska kommunen utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen avser tre år och ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Kommunen ska också ha ett register över alla tillsynsobjekt som har återkommande tillsyn och resurserna ska anpassas efter tillsynsbehovet.

Kopplingar till andra styrdokument

Behovsutredningen har tagits fram i linje med följande övriga styrdokument:

- Tillsynsplan för miljö- och hälsoskyddsavdelningen 2024-2026
- Handlingsplan förorenade områden för Norrtälje kommun
- VA-plan för Norrtälje kommun 2020
- Mål och budget för Bygg- och miljönämnden 2024-2026
- Vattenplan för Norrtälje kommun

Tillsynsområden enligt miljöbalken

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken och annan relaterad lagstiftning är indelat i fem huvudsakliga verksamhetsområden:

- Miljöskydd (prövning och tillsyn av miljöfarliga verksamheter),
- Hälsoskydd (prövning och tillsyn hälsoskyddsverksamheter, inklusive strålskyddslagen)
- Enskilt avlopp (prövning, tillsyn och inventering av små avlopp)
- Områdesskydd (tillsyn av strandskydd)
- Samhällsbyggnad (detaljplaner och program)

Behovsutredningen utgår från Sveriges kommuner och regioner (SKR:s) modell för behovsutredningar. Tillsynsbehovet har delats upp i tre olika delar som tillsammans redovisar behovet:

- *Planerad tillsyn:* Avser den tillsyn som ska bedrivas återkommande på alla verksamheter som betalar årlig administrativ avgift, det vill säga anmälningspliktiga C-verksamheter samt ett fåtal icke anmälningspliktiga U-verksamheter. Utöver dessa planeras även tillsyn på verksamheter som inte betalar årlig administrativ avgift, t ex mindre U-verksamheter samt inventering av enskilda avlopp.
- *Händelsestyrd tillsyn:* Prövning av anmälnings-, tillstånds- och dispensärenden samt befogade klagomål. Det vill säga alla inkomna ärenden som finansieras av taxan.
- *Skattefinansierad tillsyn:* Handläggning av ärenden där ingen avgift kan tas ut, t ex remisser, obefogade klagomål samt övrigt arbete såsom intern och extern samverkan, kvalitetsarbete, rådgivning och restid.

Genomförande av behovsutredning

Metod

Utredningen bygger på miljö- och hälsoskyddsavdelningens befintliga tillsynsregister med samtliga tillsynsobjekt samt utdrag ur ärendehanteringssystemen.

Den tid som har redovisats för den planerade tillsynen omfattar de objekt som betalar årlig administrativ avgift samt övriga verksamheter som behöver tillsyn.

När det gäller den händelsestyrda tillsynen har utredningen tagit upp och skattat tidsåtgången av alla typer av inkommande ärenden.

Den tid som i utredningen har redovisats för de olika ärendetyperna, se bilaga 1, utgår dels från schablontid enligt taxan för vissa ärendetyper, till exempel avloppsansökningar, dels från den nedlagda tid som har registrerats i ärendehanteringssystemet på varje enskilt ärende, det gäller bland annat anmälningsärenden som timdebiteras och klagomålsärenden. Utöver detta har tid uppskattats utifrån handläggarnas erfarenheter av hur mycket tid olika ärendetyper tar i anspråk.

Kommunens skattefinansierade tillsyn är uträknad på samma sätt som den händelsestyrda

tillsynen med undantag av att inga schablonärenden finns i denna kategori. Den tid som har lagts ner på resor baseras på tidigare utdrag från de digitala körjournalerna.

Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har ca 30 000 enskilda avlopp varav många inte uppfyller dagens krav på rening. Tillsynsbehovet av enskilda avlopp bedöms vara mycket stort och åtgärdstakten behöver ökas för att minska risken för påverkan på enskilda vattentäkter och för att minska närsaltsbelastningen på recipienterna. Enligt Havs- och vattenmyndigheten behöver åtgärdstakten vara 5% vilket i Norrtälje kommun skulle innebära 1 500 avloppsanläggningar per år.

I kommunen finns totalt 194 st vattenförekomster, både sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten, som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten. Av dessa riskerar ett flertal ytvatten att inte uppnå god ekologisk status på grund av övergödning. Enligt åtgärdsprogrammet för vatten som har fastställts av Vattenmyndigheterna ska kommunerna säkerställa att läckage av näringsämnen från enskilda avlopp minskar. Därför är behovet av inventering och tillsyn av enskilda avlopp i Norrtälje kommun mycket stort och mycket tid behöver avsättas för att driva återkommande inventeringsprojekt. Norrtälje kommun har även ett stort antal lantbruksverksamheter där behovet av tillsyn på gödselhantering är stort för att uppfylla kravet i åtgärdsprogrammet om att minska läckage av näringsämnen.

Åtgärdandet av sämre fungerande enskilda avlopp och tillsyn på gödselhantering är även kopplade till de nationella miljömålen *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet* samt *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

I Norrtälje kommun finns drygt 800 identifierade områden med misstänkta eller konstaterade markföroreningar, så kallade MIFO-områden. MIFO är en förkortning för Metodik för Inventering av Förorenade Områden. Ett stort arbete behöver läggas ned på att inventera och riskklassa objekt samt att göra ansvarsutredningar för att arbetet ska kunna leda fram till en åtgärd. För att uppnå det nationella miljömålet *Giftrfri miljö* ska förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdas senast 2050.

Annat som tar mycket tid är till exempel de bilresor som krävs för att kunna utföra tillsyn och besiktningar, kommunen är mycket stor till ytan vilket gör att den totala restiden på ett år blir hög. En hel del tid behöver också läggas på introduktion av nyanställda.

Förändring jämfört med föregående år

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser

En heltidstjänst motsvarar 2 024 timmar per år. För att få fram den tid som varje handläggare kan lägga på tillsyn och prövning räknar man bort följande poster:

- Semester 200-240 timmar/år
- Korttids sjukfrånvaro (ca 70 tim), VAB (ca 25 timmar i genomsnitt)
- Kontorsgemensam tid ca 400 tim/år (Arbetsplatsträffar, avdelningsmöten, gemensamma aktiviteter, utbildningar, planeringsdag, löne- och utvecklingssamtal mm)
- Privat tid ca 200 tim/år (egen planering, övrig tid, e-post, ej ärenderelaterat).

Detta innebär att det finns 1 100 timmar per heltidstjänst och år att fördela på ärendehantering och övrigt arbete. Övrigt arbete är sådant arbete som behövs för att handläggningen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt, t.ex. samverkan, interna ärendemöten, kvalitetsarbete och annat administrativt arbete.

Resultat och diskussion

Tillsynsbehovet 2024-2026

Bygg- och miljönämndens samlade tillsynsansvar inom miljöbalken och annan relaterad lagstiftning resulterar i ett behov av cirka 77 600 timmar under de kommande tre åren. Tillsynsansvaret avser cirka 480 st objekt med årlig administrativ avgift (miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter), ca 30 000 st enskilda avlopp och utöver detta tillkommer tillsyn på verksamheter utan årlig administrativ avgift och förorenade områden.

Resursbehovet har förändrats från föregående behovsutredning:

- Resursbehovet 2024 har totalt sett minskat med 3 502 timmar (27 %) på grund av en lägre ärendeingång inom händelsestyrd tillsyn jämfört med planen 2023.
- Bedömningen är att ärendeingången för händelsestyrd tillsyn under 2025 och 2026 går tillbaka till det "normala" (bl. a remisser, planarbete, Easit, restid).
- Den skattefinansierade behov av 1 100 timmar för att arbeta med förorenad mark enligt framtagen handlingsplan kvarstår.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har 18 årsarbetskrafter 2024 vilket förutsätter att tjänstlediga och föräldralediga ersätts av vikarier/konsulter. 18 årsarbetskrafter motsvarar 19 800 till 21 000 timmar per år beroende på bemanningslösning. Behovsutredningen visar att det finns ett totalt behov på 23 152 timmar för verksamhetsåret 2024, vilket ger ett underskott på 2 152 timmar till 3 352 timmar.

Prioritering utifrån behov och resurser

När det gäller prioritering så kan detta inte göras inom alla tre tillsynsgrupper. Den planerade tillsynen och den händelsestyrda tillsynen är den del av verksamheten som nämnden är skyldig att bedriva tillsyn på och kan därför inte prioriteras ned.

Det finns dock vissa delar inom den skattefinansierade tillsynen som kan minskas ner, till exempel kvalitetsarbete, interna uppdrag och samverkansprojekt.

För att verksamheten ska fungera kan dock inte obefogade klagomål, remisser, registrering och service som också ligger under skattefinansierad tillsyn prioriteras bort.

Inventering, åtgärdsbedömning och åtgärder av förorenade områden ingår i den skattefinansierade tillsynen och behovet av resurser för detta har, i separat handlingsplan, beräknats att uppgå till ca 4 258 timmar (vilket motsvarar 3,9 årsarbetskrafter). I behovsutredningen för 2024-2026 finns det 1 100 timmar för att arbeta med förorenad mark enligt framtagen handlingsplan. Detta innebär att arbetet inom området inte helt behöver nedprioriteras under kommande period men med nuvarande resurser är det svårt att uppfylla hela behovet kopplat till arbetet med förorenade områden. Delar av arbetet kommer därför att fortsättningsvis behöva nedprioriteras.

Med de prioriteringar och insatser som planeras bedöms att det finns tillräckligt med resurser för det arbete som är planerat och prioriterat för 2024-2026.

Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2024-2026

Aktiviteter	Antal ärenden	Uppskattad tid	Prognos antal	Prognos antal	Behov (antal timmar):		
	2023	per ärende	ärenden 2024	ärenden 2025	2024	2025	2026
PLANERAD TILLSYN							
Planerad tillsyn miljöskydd	-	-	-	-	650	650	650
Planerad tillsyn hälsoskydd	-	-	-	-	281	281	281
Sprintar och projekt	-	-	-	-	1175	1175	1175
HÄNDELSESTYRD TILLSYN							
Administrativt ärende - Årsärende	59	2	59	59	118	118	118
Årsrapport Miljöfarlig verksamhet	54	1,5	54	54	81	81	81
Befogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	20	13	20	20	260	260	260
Befogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	30	20	30	30	600	600	600
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet	7	4	7	15	28	60	60
Anmälan av installation av värmepump	86	3	86	130	258	390	390
Anmälan av miljöfarlig verksamhet	29	15	29	66	435	990	990
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring	2	2	2	2	4	4	4
Anmälan/ansökan enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter - Bergborrad grund	30	3	30	30	90	90	90
Information om nedgrävningsplats för häst	1	2	1	4	2	8	8
Anmälan om skrotning av cistern	1	1	1	2	1	2	2
Information om skrotning av köldmedieaggregat	7	1	7	7	7	7	7
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	8	30	8	9	240	270	270
Anmälan om eget omhändertagande	147	1	147	146	147	147	147
Anmälan om ändring av avloppsanläggning	46	1,5	46	69	69	103	103
Ansökan om dispens från lokala hälsoskyddsföreskrifter	5	1	5	1	5	5	5
Ansökan om dispens från renhållningsordningen	51	2	51	51	102	102	102
Ansökan om dispens från skydds-föreskrifter	1	2	1	1	2	2	2
Ansökan om dispens för spridning av slam	1	4	1	1	4	4	4
Ansökan om strandskyddsdispens	4	5	4	6	20	30	30
Ansökan om tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel	6	4,5	6	6	27	27	27
Ansökan om tillstånd enligt lokala hälsoskydds-föreskrifter	10	3	10	10	30	30	30
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - 25-200 pe	9	15	9	9	135	135	135
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - BDT	86	6	86	105	516	630	630
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC + BDT	386	8	386	488	3088	3904	3904
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutna tank	70	7	70	98	490	686	686
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutna tank och BDT	81	8	81	130	648	1040	1040
Ansökan om tillstånd till värmepump (mindre än 100 kW)	3	5	3	3	15	15	15
Händelsestyrd tillsyn	139	3	139	287	417	861	861
Information om cisterninstallation	1	1	1	1	1	1	1
Information om köldmedieinstallation	2	1	2	2	2	2	2
Köldmediarapport	135	2	135	135	270	270	270
Miljöanktionsavgift	9	2	9	12	18	24	24
Underrättelse om påträffad förorening	5	4	5	5	20	20	20
Incidentrapportering - Olje-kemolycka, asbest, buller	9	10	9	21	90	210	201
Planarbete	26	-	26	-	300	300	300
Anmälan enligt lokala renhållningsordningen - Matavfallskompost	48	1	48	48	48	48	48
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Hämtning av hushållsavfall	51	1	51	51	51	51	51
Samverkan med bygglovsavdelningen	291	2,5	291	350	727,5	875	875
SKATTEFINANSIERAD TILLSYN							
Åtalsanmälan (händelse)	8	2	8	8	16	16	16
Obefogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	48	7	48	48	336	336	336
Obefogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	58	15	58	58	870	870	870
Administrativt ärende	81	1	81	81	81	81	81
Enkätundersökning	25	2	25	25	50	50	50
Incidentrapportering - Objektburen smitta, legionella mfl.	2	2	2	4	4	4	4
Remiss alkoholserving	46	1	46	46	46	46	46
Remiss miljöfarlig verksamhet	9	30	9	12	270	360	360
Remiss samrådsärende	2	20	2	4	40	80	80
Remiss transport av avfall	6	0,5	6	13	3	7	7
Remiss vattenverksamhet	69	3	69	69	207	207	207
Remiss ordningslagen	2	3	2	7	6	21	21
Remiss övrigt (egen vattenförsörjning, skottlossningstillstånd, radiakmätnin	6	3	6	15	18	45	45
Uppdatering av EBH-stödet	1	80	1	1	80	80	80
Planarbete (ej debiterbart) och planremiss	19	20	19	38	380	760	760
Planbesked	15	2	15	25	30	50	50
Inventering och åtgärder förorenade områden	-	-	-	-	1100	1100	1100
Samverkan intern (MIFO)	29	2	29	29	58	58	58
Samverkan extern (Åkerströmmen, MSL, SNO, Luftvårdsförbund, Kustvatter	-	-	-	-	120	120	120
Samverkan förvaltningsövergripande	-	-	-	-	700	700	700
GIS	-	-	-	-	20	20	20
Kommunskyttar	-	-	-	-	75	75	75
Samordning avlopp	-	-	-	-	750	750	750
Samverkan naturvård	-	-	-	-	200	200	200
Ärendeutdelning	-	-	-	-	100	100	100
Kvalitetsarbete	-	-	-	-	700	700	700
Systemförvaltning Ecos	-	-	-	-	350	350	350
Hemsidan	-	-	-	-	100	100	100
Easit	3740	0,5	3740	4150	1870	2075	2075
Restid	-	-	-	-	900	1150	1150
Ämnesdiskussioner, inläsning, ej debiterbar tid i ärenden m.m.	-	-	-	-	1000	1000	1000
Introduktion av nyanställda	-	-	-	-	400	400	400
Registrering	-	-	-	-	250	250	250
Verksamhetsplanering (behovsutredning, taxaändringar, lokala föreskrifter	-	-	-	-	250	250	250
Samordning tillsyn	-	-	-	-	300	300	300
Totala behovet (antal timmar):					23152,5	27219	27210